

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap
A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatali hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
— előfizetési díjak küldendők: —
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.
MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON.
* Szerkesztőségi telefon szám 24. *

Felolvasószerkesztő és kiadó
SCHULCZ IGNÁC.

Szerkesztő
KOPERNICZKY CORNÉL.

Előfizetési ár: —
Egész évre K. 5.—
Fél évre „ 2.50
Negyed évre „ 1.25
— Egyes példány 10 filléért kapható
SCHULCZ IGNÁC LAPTULAJDOSÓSNÁL.

A Máv. és a közgazdaság.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az utóbbi időben ismételtelen foglalkozott a közgazdaság szempontjából kívánatos különleges vasuti díjszabási intézkedésekkel. Nem egyszer foglalt emellett állást a többi hazai gazdasági érdekkel szembe, karöltve a Máv. üzemeiben tapasztalt forgalmi zavarok gyökeres orvoslása és az egész árudíjszabási politikának az egyetemes közgazdasági szükségletekhez simuló módosítása érdekében is. Sajnos, vajmi kevés gyakorlati eredménnyel. Mert hiszen hogyan érvényesülhetnének magasabb közgazdasági szempontok a Máv. vezetőségének legtöbbször rideg pénzügyi indokokra támaszkodó álláspontjával szemben. Mintha Poe Edgar hollója fészkelte volna bele magát a vasut intézkedő hatalmaiba, a legjogosultabb kívánságokra a válasz csak a refréenszerű rideg: „Sohasem“!

Hogy a mezőgazdasági érdekeltég figyelme egyre fokozottabb mértékben fordul a vasuti és hajózási díjszabási kérdések, de általában egész közlekedési politikánk felé, ez természetes jelen-

sége a fejlődésnek. Hiszen a mai kor gazdája ma már nem csupán östermelő, hanem szükségképpen iparos és kereskedő. Alaposan számot kell vetnie a terményeinek minél kedvezőbb és gyorsabb értékesítését befolyásoló, sőt eldöntő tényezőkkel, ha hasznát akarja venni verejtékes munkájának. És bizony itt a vasuti és hajózási díjszabások elsőrendű szerepet játszanak. Helytelenül megszabott szállítási díjtételek, a gyakorlati élet friss levegőjétől elzárt hivatalszobák homályában kiszelt zaklató, a szárnyaskereket megkötő intézkedések valóságos közbenső vámkokat teremthetnek. Jogtalan kedvezményeket és előnyöket osztogatnak egyeseknek s viszont a köz rovására megbéníthatják egész termelési ágak fejlődését.

Épen ezért szükséges tehát, hogy az állam tarifaképzési jogának miként való kezelésébe a közgazdasági érdekeltégeknek aránylagos beleszólása s ezzel a gyakorlati élet szükségleteinek érvényesülése biztosítva legyen. Ezt kívánta nálunk is elérni, bár fogyatékos eszközökkel az országos közlekedésügyi tanácsot megalkotó törvény.

De a közgazdasági érdekeltégek hozzászólási joga a gyakorlatban csak a papíron van meg, mert hiszen a kormány a közlekedésügyi tanácsot döntő fontosságú tarifális intézkedésekre nézve meg sem hallgatja, vagy ha igen, nem méltatja véleményét a kellő figyelemre. Ezért kétszeresen fontos a díjszabások iránt való beható érdeklődés, aminek meg is van a maga lehetősége, a maga módja. A társadalmi érdekképviseletnek a köteleessége, hogy bennök jussanak kifejezésre azok a kívánságok állandóan és meg nem szűnőleg, amelyek a Máv. óriási szervezetét közelhozzák az igazi gazdasági élethez, amelytől ma annyira távol van.

A tisztviselői pragmatika.

A községi- és körjegyzők már régóta sürgetik jogviszonyaiknak rendezését vagyis a szolgálati pragmatika megalkotását, mely által mai sokfelé való függőségüktől felszabadulnának, de mind hiába. Végre úgy látszott, hogy a legközelebbi jövő meghozza az óhajást, azonban a jelekből ítélve megint csak elmarad a szolgálati pragmatika megalkotása, még pedig a jegyzők országos egyesülete vezetőségének tulzott kormányhűségéből. Az állami, vármegyei és városi tisztviselők egyesületi vezetői néhány hét óta állandó érintkezésben van-

Ha nem ismeri a **Meinl** kávé
kisérelje meg ezen ideális
keveréket

☛ kapható. ☛
Kertész Lajos
kereskedésében Léván.

Lang és Kun központi szálloda, étterem és kávéháza, a kereskedők találkozóhelye. Telefon 47.

nak egymással, hogy egyesületeiknek a magyar köztisztviselői szolgálati pragmatika és a független fegyelmi bíróság kivívására irányuló közös akcióját megbeszéljék. A három tisztviselői egyesület vezetői egyik legutóbbi értekezletükön kimondották, hogy a jegyzői kart is bevonják a közös akcióba. — A közös akcióból azonban a jegyzői kar ki fog maradni. Bizonyára nem azért, mintha a jegyzői karnak nem volna szűksége a szolgálati pragmatikára és a független fegyelmi bíráskodásra, de kimarad azért, mert országos szervezetének vezetői vagy nem akarják megérteni azt, mennyire ézerencsés a mai helyzet a köztisztviselői erkölcsi függetlenségének kivívására, vagy pedig nem mernek olyan törekvésnek részesei lenni, amely a tisztviselők részére jogot akar a kormánytól. És hogy az így van és hogy a föltevésnek valamelyike kétségtelenül fennál, igazolja az, hogy noha az állami tisztviselők meghívták az orsz. jegyzőegyesületet a közös akcióban való részvételre, a jegyzői egyesület részéről nemcsak hogy senki sem jelent meg a kitzüztött értekezleten, de még csak válasza sem érdemesítették a jegyzők vezetői a közös akcióba való meghívást. A három szövetséges egyesület levonta az eseményekből a konzekvenciát és a „volenti non fit iniuria” álláspontjára helyezkedve, az akció további folytatásánál kihagyta a jegyzőket a számitásból. S most már szinte előre látszik, mi fog történni, hogy az állami és az államosítandó megyei tisztviselők megkapják a szolgálati pragmatikát, a városiak és községiek azonban nem.

A lévai dispensaire.

A József Kir. Herceg Szanatórium-Egyesület lévai tudóbetegdondozó intézetének vezetősége: dr. Frommer Ignác vezető főorvos és dr. Lauffer Lipót rendelő orvos most adta ki az 1913. évről szóló jelentést. Hogy a közönséggel behatóbban megismertessük az intézet áldásos, életmentő munkáját, az egyébként is tanulságos jelentést alább közöljük.

Az intézet működésének második évét azon keretekben folytatta, amelyeket első évi jelentésünkben körvonaloztunk. Ha ezuttal nem szorítókonkuz puszta adatefel sorolásra, hanem beszámolunk általában tapasztalatainkról, azt ezért tesszük, mert felfogásunk szerint kötelességünk rámutatni azon árnyoldalakra is, amelyek küzdelmünk eredményeit illuzóriussá tehetik.

Különös gondoskodásunk tárgyát képezte elsősorban a köpetmegsemmisítés kérdése. Gondozónöknk jelentései, de saját tapasztalataink alapján is meggyőződünk ugyanis arról, hogy a köpet megsemmisítése nálunk épügy, mint mindenütt a világon — még az annyira előhaladt és irigylet Németsországban is — nagy nehézségekbe ütközik. Az ajánlott sokféle módszer közül legelőszérőbbnek a badeni mintát tartjuk, ahol t. i. a köpet fitrészpórt tartalmazó kőpörládákba ürítetik és a betegektől időközönként összegyűjtve, valamely gyár tüzelőjében élegetetik. Amennyiben megvalósul Léva város azon számdéka, hogy a villamostelepét saját üzemébe veszi át, a köpetelégést ezen rendszerét óhajtanók behozni. A nyitott edényeket nem tartjuk alkalmasnak, egyrészt azért, mivel szemzet sértő látványt nyújtanak, másrészt mivel légy stb. hozzáférhet, azért addig is, míg a fenti rendszer meghonosítjuk, minden tbc-ben szenvedő, de egyéb gümőkóros betegeinket is zománczott pléhedénnyel látjuk el, melynek fedele egy ujjal könnyen nyitható; meghagytuk, hogy azt a betegek kezük ügyébe eső helyen tartsák és hogy

ezen edényben állandóan 2 ujjnyi víz legyen és az edény tartalma csak felforrálás után öntessék ki. A Dettweilerek tisztogatására lysoformoldatot bocsátottunk betegeink rendelkezésére.

Törekvéseinknek még mindig gyakran állott utjában a némely betegünk és családtagjaik részéről megnyilatkozó közöny, az intelligencia hiánya és a közönség némely rétegében lábrakapott azon fonák felfogás is, hogy aki a dispensairet meglátogatja, az már sorvadásban szenved, azt kerülni kell, amely felfogás ismét sokakat visszatarthat az intézet látogatásától; valószínűleg ennek tudható be azon körülmény is, hogy egyes családtagok ismételt berendelés ellenére is kivonták magukat ellenőrző vizsgálataink alól. Találkozunk néha határozott rosszakarattal is, sőt hallottunk oly kijelentést, hogy „ha nekem el kell pusztulnom, pusztuljon más is.” Az elkeseredésnek ilyen kifakadási nemcsak nálunk fordulnak elő, hanem német dispensairek jelentéseiben is olvasunk ilyenekről. Ily körülmények között természetesen más teendőnk nem lehetett, mint szünet nélkül felvilágosító munkával, jóakaratu utbaigazításokkal és gyakori látogatásaink alkalmával meggyőző érveléssel hatni gondozottjainkra. De amint leplezetlenül feltártunk minden nehézséget, amellyel meg kellett küzdenünk, ép oly jól ismi jelentenünk azt is, hogy az esetek túlnyomó részében betegeink utasításaink szerint jártak el.

Fokozottabb mérvben ügyekezünk továbbá a lakáskérdésben is gondozottjaink és a köz javára eljárni. Hogy törekvéseinket siker nem koronázhatta, azon senki sem fog csodálkozni, aki lakásviszonyainkat ismeri. A gondozottjaink bérelte lakások átlaga ugyanis egy szűk szobából és konyhából áll, amely nedves, dohos, tulzufolt s mindezek dacára évente 120—140 koronába kerül; oly ősszeg ez, amely nagy sulyal nehezedik egy 5—6 tagu családra, ha annak évi keresménye 600 és 1000 korona között ingadozik. Egy némileg megfelelő lakás 200—240 koronába kerül, az általunk nyújtható 20—30 korona

Eta nézd, az élet csupa fájás . . .

(Fagyos délutánok betegscobájából Neked kedves)

Eta nézd, az élet csupa fájás.
Ma egy hete még láttalak: kacagtunk.
Kézscókat kaptál, s megint elszakadtunk:
Találkoztunk, hogy új legyen a válás.

Eta nézd, az élet csupa sirdomb;
A nevetések rajji' csupán virágok:
Tegnap még nyíltak, ma hervadtak, látod?
Ma halkint sírás mi tegnap mosoly volt.

Betegem fekszem csipkés fehér ágyban,
Fölém terped a lázas téli este.
Bevégzi a mát, hogy holnap újra kezdje
A gyótrést, s újra megfűrösözön vágyban.

Bevégzi a mát, hogy holnap újra kezdje
Temető táli szelének fúvását
És összetörje lelkem álmodását
Sebeket verő bús, nehéz keresztje . . .

Most lobban kályhám végső vörös lángja,
Belémeredek a halál-sététbe . . .
De ajtóm nyílik és rajta Te lépsz be,
Te lázas éjkek szent, egyetlen álma.

Ágyamhoz ülsz. Elhallgat panasz ajkam
Amint mosollyal eltekintesz rajtam,
S az ajkad suttog lágy álom-zenéket . . .

Eta bocsáss, hogy én már nem akartam
Hogy elbúsultan meghalni akartam
Hisz Te szeretsz. Ez elég. Szép az élet!

Príkrill Jenő.

Hoffmann utolsó meséje.

Irta: Déri Imre.

Valamikor, Isten tudja, mennyi idő telt el az utolsó tragédia óta, Hoffmann megint ott ült a diákok kocsmájában. Hoffmann már megvénült egy kicsit, már nem igen énekelte régi és bus balladákat s ha danolt is, szomorú fáradság volt a hangjában: a diákok mulattak rajta és sajnálták Hoffmann. Mert Hoffmann még mindig diák volt, de amióta Stella is annak a hosszú, nyurga urnak a karján lebegett el, Hoffmann nem szeretett mesélni. Hanem azért együtt ivott a diákokkal és mikor leszállt az éjszaka a homályos ivóban, Hoffmann megint megkérte valaki:

— Hoffmann meséld . . .

— Istenem, mindent tudtok már, hiszen mindent elbeszéltem nektek. A szőke Olimpiát, a bájos Giuliettát, a tragikus Antoniót és a csalfa Stellát. Mindent elmondtam már, minden szerelmemet és minden csalódásomat. Hanem a legutolsó, a legszomorúbbat és a legfájdalmasabbat, azt még nem mondtam el senkinek. Ha azt akarjátok

tok hallani . . .

— Meséld Hoffmann.

Hoffmann neki támaszkodott a hosszú asztalnak, a diákok abbahagyták az ivást, megint fátyolos köd ereszkedett le a fejük felé és a csalódások nagy szenvedője, a megcsalt és keserű legény mesélni kezdett.

— Nos igen, a legutolsó szerelmemet Auréliának hívták. Ő volt a legfájdalmasabb csalódásom. Asszony volt Aurélia és ezt is szerettem benne, hiszen tudjátok, hányszor megcsaltak már a szűzek. Aurélia tehát asszony volt és férjének gyönyörű üzlete a főtúrára nézett. Schrecklihusnak hívták a kis öreget és gyönyörűséggel simogatta a finom brugesi csipkéket és a paszomántakat. A feleségét gondolom kevesebb szeretettel simogatta, mert amikor elstátáltam az ablak elött, tüzesen és forrón tüzött ki az asszony két szemé. Nem voltam már akkor nagyon fiatal legény, a diáksapkám alól kikandikált egy-egy ősz tincs, ha nem fésűlködtem gondosan és már nagyon gonosz és rossz érzéssel néztem az asszonyokat. Hanem azért mikor délutánokint kimentem a tölgyes útra sétálni, mindig az új két kabátomat vettem fel és a nehéz brokátmellényt az ezüst gombokkal. Aurélia ott ült mindig a függöny mögött és két szemével perzselte és nagyszerű fekete hajában fehér virág volt. Igen a hajal Erroll akartam beszélni. Sose láttam még ilyen

évi hozzájárulás egy-egy családnak tehát nem elegendő, a pótlandó összeg pedig oly jelentékeny, hogy anyagi erőnket tetemesen meghaladja. Az év folyamán 4 betegünknek jutattunk egyenként 10, tehát összesen 40 korona lakbérsegélyt. Tudatában vagyunk azonban annak, hogy e téren még nagy feladatok várnak megoldásra.

Vallott programunkhoz híven intenzívebben gondoskodtunk az elmúlt évben a veszélyeztetett gyermekekről s azokat környezetükből kiragadva, kedvező higiénikus viszonyok közé helyeztük. E törekvésünk a pénzkérdéstől eltekintve ismét gyakran szenvedett hájtörést a szülők ellentállásán, akik gyermekeiktől megválni nem akartak, ha még oly nagy nyomorban is voltak. Az állami gyermekmenhely kötelékében helyeztünk el s addig is, míg ez megtörténhetett, költségünkön idegen nevelőszülőkhöz helyeztünk 2 gyermeket, akiknek gondozási és ellátási díja költségvetésünket 55 korona 50 fillérrel terhelte. E kérdést igen fontos teendőnknek tartjuk s a jövőben hatványozott mértékben fogjuk felkészíteni tartani, annál is inkább, mivel az illetékes ténylezők felfogása szerint az ilyen gyermekekről való gondoskodás leg-szorosabb kötelességünk. Azon gondolatlat is foglalkozunk, hogy Léván egy éjjeli otthont is létesítsünk, amelyben a gyermekek naponta délután 4 óráttal reggelig higiénikus lakásban töltenek idejüket, kielégítő vacsorát és reggelit kapnának. Reméljük, hogy a szülőket e területeink inkább sikerülend megnyernünk; ügyünknek pedig ezáltal jelentékeny szolgáltatást tehetünk, mivel a fertőzési alkalom a szulfot lakásokban, amelyek elegendő ágyval sincsenek ellátva, épen az év folyamán a legnagyobb.

A betegek által fertőzött ruha- és ágynemű kezelésében is új rendszert honosítottunk meg, amelyben minden nyílt tuberkulózisban szenvedő betegünket vászonszákkal láttuk el és meghagytuk, hogy fehéremtűjét e szákból gyűjtse, mosás előtt pedig 24 órára erős szódaoldatban áztassa; a szükséges

szódamennyiséget a betegek az intézettől kapják. Amint ellenőrző vizsgálatunk alkalmával arról meggyőződhetünk, e rendelkezésünket legtöbb betegünk pontosan keresztülvitte. Lakásfertőtlenítés összesen 36 esetben eszközöltünk és elvünké tettük, hogy nemcsak gondozottaink lakásait, hanem általában minden tüdőveszes beteg által lakott lakást rendszeresen fertőtlenítsünk. 24 esetben halálestet miatt, 11 esetben lakásváltoztatás miatt, 1 esetben pedig azért fertőtlenítettünk egy lakást, mivel abban évekkal ezelőtt tüdőveszes beteg lakott s abba egy gondozottunk költözött.

Ami a segélyezést illeti, ugyanazon keretek között mozogtunk, mint a múlt évben; de nagyobb betegforgalmunkra s az arra utaltak nagyobb számára való tekintettel jelentékenyebb volt a kiosztott tej és hus mennyisége. Nevezetesen kiosztásra került 7989 liter tej, 2874 kg. hus, 17 kg. kenyér és 3 métermázsza túzifa, összesen 2072 korona értékben. Teljes tudatában vagyunk annak, hogy a segélyezés terén elvett jelentkező visszaéléseket elkerülni lehetetlen. Megesik ugyanis néha-néha, hogy a beteg részére kiutalt tejet vagy húst nem maga a beteg fogyasztja el, hanem valamely hozzátartozójával megosztja. A segélyezésnek alig kikerülhető árnyoldala ez s talán nem is esik oly súlyosan latba, ha megfontoljuk, hogy hivatásunk a tbc.-s betegeknek minden téren való segélyezése s általában megélhetési viszonyaiknak javítása. E mellett vannak esetünk elég nagy számmal, amelyekben az évek óta szülőddő betegeket ismét munkaképessé tudtuk tenni. Intenzív segélyezésünknek tudjuk be, hogy betegcink aránylag gyakran kerestek fel rendelő óráinkon és előírásaink szigorú megtartására inkább törekedtek. Felfogásunk szerint szükség van arra is, hogy a betegnek ne csak addig foglalkozunk, míg baját megállapítottuk, hanem gyógyítás céljából gyakrabban berendeljük őket, mert ragaszkodásuk azon mérvből erősbödött, amint gyógy- és tápszersegéllyel őket elláttuk.

Betegforgalmunk az előző évhez képest jelentékenyen megnagyobbodott: az intézetben 245 új beteg jelentkezett, akik közül 191 volt lévai és 54 a vidékről való. Nyílt tuberkulózis állapotúak meg 20 esetben, zártan 151 esetben; elsőfokú volt 149, másodfokú 17 és harmadfokú 5 eset. Ismételt jelentkezett 152 beteg; az összes rendelések száma 104 rendelési napon 1537 volt. Köpetvizsgálatot eszközöltünk összesen 237 esetben, ezek közül 65 volt pozitív. Több betegünkkel ismételt is eszközöltünk köpetvizsgálatokat azon célból, hogy időnként a bántalom állásáról szerezzünk meggyőződést. Oltások kezelésében részesült 25 beteg; 17-nél az oltások eredménye jó volt, míg 8-nál a kezelés nem vált be. Az intézet 214 esetben rendelt az országos betegápolási alap terhére és 77 beteget részesített gyógyszersegélyben. A gondozónál összesen 333 beteglátogatást tett; betegcink szociális viszonyai jók voltak 53, türethők 55 és rosszak 46 esetben. A természetben segélyezettük száma 40-et tett ki. Kórházba helyeztünk 4 és sanatóriumba 3 beteget. Megvizsgáltunk 17 családot, amelyben nyílt tuberkulózis volt, 37 taggal; a vizsgált 15 felnőtt családtag közül 12, a 22 gyermekcsaládtag közül 17 volt tbc.-s.

A betegforgalom ezen emelkedésében jelentékeny szerepök van azon ismeretterjesztő előadásoknak, amelyek az év elején vetített képekkel kapcsolatban 4 ízben tartottunk igen élénk érdeklődés mellett.

H I R E K.

A katasztrófa után.

A múlt heti nagy vasúti szerencsétlenség kis áldozatait Aranyosmaróton temették el rendkívül nagy részvét mellett, egy közös sírba. A temetésre a vidék népe is eljött nagy számban, a helybeli iskolák

haját. Olyan volt Aurélia haja, mint a folyó vize, amikor a parti füzes esténként árnyékokat vet rá, mint a szmirnai fekete selem, amelyet az öreg Schekelius árul boltjában. A haja kábitott el, a hajára gondoltam álmatlan éjszakákon, a haja kísérte. Két hónapig sétáltam a Schekelius ház előtt. Nem tudtam beszélni vele, az öreg boltos rettenetesen féltette az asszonyt. Én csak a hajára gondoltam, a haja kergetett bele a szerelembe. A városi bálon találkoztam vele először. Az első keringőnél mindjárt odamentem hozzá és felkértem. Aurélia mosolygott, mélyen belenezett a szemembe és én a kisterem felé vezetett ajtó felé magamhoz szorítottam. Aurélia hozzámszólt és a hajának az illatát beszivhattam végre és elkábultan odasugtam neki:

— Imádom . . .

De Aurélia a számjára tette a kezét; én pedig megcsókoltam belülről: Fáradtan elkábultva dőltem le egy székre. Micsoda haj! — sohajtottam fel, amikor egyezzerre odalépett hozzánk Franchetti. A vállamra tette a kezét és gúnyosan mondta:

— Aha. Talán a szép Schekeliussné tetszik Önnek annyira?

— Sose láttam még ilyen haját uram.

Franchetti gúnyosan kacagott.

— A haja . . . ? Hahahaha! Önnek a haja tetszik? Nem rossz . . . Hát ön talán nem

tudja azt, hogy a szép Schekeliussnének parókája van?

Egészen megzavarodtam. Parókája van? E csuda haj csak paróka?

— Hiszen az egész város tudja. A cselédei beszélnek; ennek a szép hölgynek egy szála haja sincs. Csak maga nem tudja? Hoffmann, Hoffmann maga még a régi ábrándozó.

Egész estén Auréliával táncoltam. Egészen közel mentem hozzá, figyeltem, néztem, de nem vettem észre semmit. Célszavakat tettem a hajára, de Aurélia csak mosolygott. Most már izgatott ez a titok, éreztem, hogy ha meghalok is, meg kell látnom Auréliát paróka nélkül. Milyen furcsa lehet és milyen érdekes . . . Elképzelttem Auréliát, amint nincs rajta a paróka, kopaszon . . . A szemem még nagyobb lehet, milyen furcsa, milyen különös . . . Szerelem szavakat sugtam a fülébe, most már csak a paróka miatt, hódítottam okosan, figyelmesen és a szemem izzón tapadt rá a parókájára . . .

Minden délután találkozunk ettől fogva a tölgyes út végén, a ligetben. Az öreg Schekelius ilyenkor a boltban volt a csipkék között és nem sejtett semmit. A második napon már megcsókoltam Auréliát, a fejét lehajotta a mellemre és én ismét éreztem azt a kábitó, mámorba ringató illatot, amely a hajából kiáradt. Remegő

kézzel nyultam a hajához, de Aurélia elkapta a kezemet és ijedten mondta:

Nem, a hajamat nem engedem . . . A férjem rögtön észrevenné, ha nem volna megfészölve rendesen. Berthold nagyon féltékeny . . .

Tehát Franchetti igazat mondott. Tehát ez a nagyszerű, hullámosan ömlő haj csakugyan paróka. Most már annál jobban izgatott a dolog. Figyelmesen vizsgáltam mindig Aurélia haját, de nem vettem észre semmit. Egyszer felkerestem Franchetti-t, az olaszt, aki persze rögtön Auréliára terelte a szót.

— Nos látta már a parókáját?

Nem, sohasem voltam képes rájönni.

— Persze, mert valami egészen csudálatos finom paróka. Az öreg Párizsban csináltatta Auréliának. Csak, amikor levetkőzik, akkor kell levetnie.

Estefelé kipirultan, izgatottan jött a találkozóra Aurélia.

Hoffmann, ma este légy a kis kerti kapunál. Az ajtó nyitva lesz, ha bejössz zárd be magad után. A férjem elutazik. Az éjjel a miénk.

Kimondhatatlan izgalommal vártam az éjszakát. Arra gondoltam, hogy fogom levetni a fejről a parókát, hogyan fogok kacagni, hogyan fogom megbosszulni magam végre azért a sok csalódásért, ami ért. És este tíz órakor ott álltam a kiskapu-

növédekéi meg testületileg vettek részt tragikus sorsu társaiknak végtisztességén és koszorút helyeztek el sirjukra.

Ezzel a megható momentummal azonban nem lehet még végleg letárgyaltnak tekinteni ezt a szomorú szenzációt. Az igazgatottság hullámai csak akkor csendesednek el itt végképp, ha az illetékesek sürgősen gondoskodnak hasonló katasztrófák lehető elkerüléséről.

Minden forgalmasabb vasuti átjárót haladéktalanul sorompóval kell ellátni.

A Vigyázz ha jön a vonat! feliratu figyelmeztető táblák nem nyújtanak kellő biztonságot, különösen sötétben vagy sűrű ködben nem, a vasuti szerencsétlenségek kikerülésére. Különbösen a falusi nép amugy sem respektálja valami nagyon ezeket az okos intéseket, és ezért tehát olyan bölcsőbb intézkedést kell keresztül vinni, amely kellő eredményt fog biztosítani. Erre intenek a multban előfordult kisebb, de több esetben halálos kimenetelű vasuti szerencsétlenségek, de főként a mult heti nagy katasztrófa. Ebben a tekintetben nemcsak oktalanság, hanem vétkes könnyelműség a vasutak részéről tapasztalható takarékoság, az emberek élete ellen való egyenes merénylet a szűkmarku garasoskodás.

Vármeyének közigazgatási bizottsága a szerencsétlenség után foglalkozott már a vasuti sorompók kérdésével. A közigazgatási bizottság elhatározta megkeresni az illetékes miniszteriumot Bars megyében a vasutak mentén levő öt nagyforgalmu s így veszélyes átjárónak az esetleges újabb szerencsétlenségek elkerülése céljából sorompókkal való sürgős ellátása iránt. Ezek után kívánatos volna az, hogy a megke-

nál.

Meleg éjszaka volt. A kerti ajtót halkán kinyitottam, a kulcsal óvatosan bezártam a zárat. Aurélia ott állt a tornácra, fehér indiai selyembe volt burkolva. Hangtalanul fogta meg a kezemet és vezetett a hálószoba felé. Kis olajmécses égett az asztalkán. Aurélia bereszelte az ajtót, én pedig átkaroltam a derekát, magamhoz szorítottam, rátapadtam az ajkára és jobb kezem belemélyedtem a hajába...

Hoffmann elhallgatott. A sovány diák aki mellette ült és még nem aludt el, érdeklődve kérdezte meg:

— No és? ... Milyen volt a paróka?

De Hoffmann fáradtan meredt maga elé. Az ajka körül még élesebb lett a keserű vonás, az arca most maga volt a testté vált csalódás és fájdalmasan felelt:

— Mondtam, hogy ez volt a legkeserűbb csalódásom. Az a gaz Franchetti hazudott Auréliának egészen közönséges haja volt. Nem is volt parókája...

A diákok már mind aludtak és a füst még sötétebb tette a pingegádor homályát.

resésnek eleget is tegyenek, mert sehogy sincs az rendjén, hogy a vasutak embereket gyilkolva száguldoznak keresztül az utakon.

— **Móricz Zsigmond Léván.** A Reviczky-Társaság febr. 27-iki estje irodalmi esemény lesz Léván, mert ekkor *Móricz Zsigmond*, az ország hírvé modern népies író, a magyar naturalizmus nagy képviselője, mint a Reviczky-Társaság tiszteleti tagja székfoglalóját fogja megtartani. Léva külömben a nagy író országos körútjának első állomása. Móricz Zsigmond feleségével együtt jön Lévára, aki tudunkkal Bars megyei születésű Vendéglátója a város lesz, az ünnepek fogadtatásról pedig a Reviczky-Társaság gondoskodik. Különbösen *vidéki közönségünk* figyelmét hívjuk föl városunk nagy vendégére.

— **Bíróági kinnevezés.** A király dr. Török Emil ar.-maróti bíróági jegyzőt a sepeš-ófalui bírószághoz albiróvá kinevezte.

— **Áthelyezés.** Az Első m. ált. biztosító társ. igazgatósága *Ortmann Fidélt*, a lévai főügynökség másodtitkárját április havától az északi főügynökséghöz helyezte át és méltányolva szakképzését, széleskörű tudását, vezértitkár helyettesé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Takács Samu, a Bars megyei Népbank tisztviselője eljegyezte Kemfner Izidor kereskedő leányát, Arankát, Léván.

— **A fiatalokruak bíróságának első ügye.** A január 1-én életbe lépett fiatalokruak bíróságáról szóló törvény értelmében a legelső ténykedést a napokban folytatta le az ar.-maróti törvényszék fiatalokruak bírósága. A Zaitvabesenyőn lakó Molnár András és a vele vadházasságban élő Gyuriczki Borbálának 16 hónapos kis leánykája a szülők nemtörődömsége miatt tavaly éhen halt. Króner Géza törv. bír., mint a fiatalokruak bírója, a gondatlan szülőknek másik gyermekét, aki koldulásból tartotta fenn magát, a szülői környezetből most eltávolította és a bpesti állami gyermek-nemhelyen helyezte el.

— **Gyászrovat.** Fajkúrti és koltai *Kürthy Emilné*, Kürthy Emilnek, a jeles írónak neje, szül. Szemere Gizella 57 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt urasszony Szemere Bertalannak, a 48-as belügyminiszter és 49-iki miniszterelnöknek volt a leánya. Társadalmi és kulturális életünknek ismert tagja volt és tevékeny irodalmi működést fejtett ki, több regényt és ifjusági művet írt. Párisban született, szüleivel az emigráció idején ott élt és nevelkedett s csak az alkotmány helyreállítása után tért vissza hazánkba. Sokáig élt Bars megyében levő bajkai birtokán. Halála báró Kürthy, volt főispánunk családját is mélyen érintette, mert rokonok voltak. — *Fendő Róbert*, volt nagysallói vendégfő, Barsvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, 67 éves korában meghalt Alsóbakán. — *Markovich Kálmán* zsitvagyarmati földbirtokos felesége, szül. Meszár Mária életének 51-ik évében hirtelen meghalt. — *Chalupka Jánosné*, Chalupka János, volt lévai szabóiparos özvegye 54 éves korában rövid szenvedés után Budapesten elhunyt.

— **A lévai Reviczky-Társaság multheti estélyét** *Báthy László* nyitotta meg Gondolalok a mai nővéneletről címen tartott nagy

tetszéssel fogadott felolvasásával. A nagy tudású prépost a nőknek a gyakorlati életre való nevelése mellett tört lánzdását, hangsúlyozta azonban azt is, hogy női műveltségnek nem szabad csorbát szenvedni ezáltal. Ezt követően *Csepány Elemérné* szavalta el *Váradí Antalnak* az *Ezüstfátyol* legendája c. költeményét, mély érzéssel. Majd *Szilassy Dezsőné* énekelte több dalt szép, báronys hangon, nagyon közvetlen előadásban. Műsora volt Kern Aurélnak egy Reviczky dala, továbbá egy Anyos-féle magyar nóta s Erdélyi (Éder) Józsefnek ezalkalomra szerzett és *Szilassy Dezsőnének* ajánlott Emléksorok c. dala. A zenekíséretet *Delecsák László* művészi finomsággal szolgáltatta zongorán. Ezt követte *Szabó S. Zsigmond* száma, aki egy pár csinos versét olvasta fel. *Kassovassky Kálmán* utiemlékeinek felolvasása során Drezdát, Berlint és Párist mutatta be, vetített képek kíséretében. A szép estély befejezéséket *Kohlert Grete*, Bayreuth szüliből Wagner emlékének áldozott halála 30 évfordulójára, Parsifal nyitányának művészi tőkélyű eljátszásával. Végül még *Sinding Impromptu-jét* adta elő a zongorán, igen nagyfokú zenei érzékről tévén tanúságot. A nagyszámú közönség minden egyes szám után hangos tetszésének adott kifejezést. A legközelebbi estélye e hó 27-én lesz, mikor is *Móricz Zsigmond*, az illusztris író, a Reviczky-Társaság tiszteleti tagja, székfoglalóját fogja megtartani.

Az 1770-iki népszámlálás Barsban. Érdekes adatok kerültek elő az 1770-ik évben Bars megyében megejtett népszámlálásról. Ezek szerint az aranyosmaróti járásban 12,905 a lévai járásban 21,575, a felső járásban — mely azóta ketté választott: oszlányi és garamszentkereszti járássá — 32,459 és végül a verebélyi járásban 11,132 lelket talált a népszámlálás. Ebben az időben Bars megye lakóinak száma összesen 78,071 volt. A legutóbbi népszámlálás 1910-ben, tehát 140 év múlva már 178,272-öt talált. Léva már akkor is legnépesebb helye volt a megyének, bár csak 3,364 lakója volt, tehát háromszor kevesebb, mint ma van. Hogy ebben az időben olyan gyér lakossága volt Bars megyének, annak oka abban rejlik, hogy a török hódoltság ideje alatt, a folytonos ellenséges csete-pátek közben szerte szóródott innen a nép s ez, meg a később pusztító pestis hosszú időre befolyásolta a megye népességének szaporodását.

— **Az alkoholkérdés a tanítóképzésben.** A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben megengedi, hogy az állami tanítóképzőkben március hó utolsó hetében alkohollelles előadások tartassanak az ifjuság számára; a miniszter kívánatosnak tartja, hogy az előadásokon lehetőleg az igazgató és a tanári testület tagjai is jelen legyenek.

— **Psilander-est az Apollóban.** A Lévai Apolló Mozcószínházban vasárnap d. u. 3 és utána 6 órakor rendkívül érdekes műsor kerül bemutatásra. A változatos műsornak fénypontja lesz a Fekete lelkű kancellár c. 3 felv. dráma, melynek főszerepét a világ leghíresebb mozciszínésze, Psilander Waldemar játssza. Azonban nemcsak a slágerkép tarthat számot nagy érdeklődésre, hanem a nyugoti Rivieráról bemutatandó ragyogó, természeti felvétel is, nemkevesebé a Sivatag réme c. 1 felv. dráma. Eme ujdonságok mellé sorakozik még több komikus felvétel is, hogy vidámmá tegye a pompásnak ígérkező estét.

— A vármegye közgyűlése. Barsvármegye törvényhatósága f. hó 26-án rendkívüli közgyűlést tart, mely alkalommal megalakítja az 1914.—16. évekre az egyenesadó felszámolási bizottságot, kihirdeti a jegyzők munkálatairól szóló szabályrendeletet és tárgyalni fogja Vihnyepeszterényi kérvényét a község nevének Vihnyé-re változtatása iránt. Ezt megelőzőleg az állandó választmány tart ülést.

— A F. M. K. E. a Felvidék gazdasági reorganizációjáért. A Felvidéki magyar közművelődési egyesület a felvidéki házi ipar felkarolása, valamint a Felvidék alkalmas pontjain gazdasági és ipari szakiskolák létesítése iránt a kormányhoz fölterjesztést intézett, melynek másolata lapzárta előtt érkezett hozzánk. A tartalmas memorandumban az egyesület kijelenti, hogy a nemzetiségi kérdés a Felvidéken főleg a megélhetés kérdése, mert az új pánszláv programnak az alapja egy öntudatos, célzatos gazdasági akció, mely cseh pénzzel, cseh nemzeti alapon, az ipar és gazdasági vállalkozás eszközeivel akarja magát belopni a hazafias érzéseiben megtévesztett többség rokonszenvébe. Minden törekvésük oda irányul hogy bebizonyítsák a felvidék lakosságának, hogy anyagi boldogulását a magyar hazától nem, de a külföldtől várhatja. Ellensúlyozni kell a magyarságnak a külföldi emigrációs munkáját azzal, hogy kiragadjuk a Felvidék népét és iparát kezeik közül s kezdik becsületes munkájának itt az országban szerzők piacot. Ha a tót nép látni fogja, hogy a magyarság ugyanazon előnyöket biztosítja neki, melyeket a külföld, az idegen igazgatás nem talál köztük talajra. Ez az akció az amerikai kivándorlást is elhelyezné. A jól megokolt emlékiratra, mivel az vármegyénket is érinti, legközelebb még visszatérünk.

— Rendelet a távolmaradt állításkötelesekről. A múltban legtöbbször úgy történt, hogyha egy állításköteles a fősorozáson nem jelent meg, egyszerűen minden további eljárás mellőzésével intézkedtek az illető utóállítás tekintetében. Sokan csupán azért maradtak el a szigorú fősorozásról, hogy a fölültebb utóállításon, mint alkalmatlanok, átsusszanak. A jövőben ezt már nem lehet megtenni, mert a min. rendeletileg szigoruan utasította a sorozási tisztviselőket, hogy a fősorozásról elmaradt állításköteleseket a legszigorúban vonják kérdőre, mi volt az oka elmaradásuknak és ha elfogadható módon, lehetőleg okmányokkal, igazolni nem tudják, véderő elleni vétség vagy kihágás miatt eljárás indítandó ellenük.

— Ötórai tea. A Lévai Izraelita Nőegylet e hó 22-én vasárnap a városi vígadó emeleti helyiségeiben ötórai teát tart, melyre az egylet t. tagjait, azok családjait és vendégeiket ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— A nagyvárói polgárság a ref. egyház orgonájának javára mindenképen jól sikerült mulatságot rendezett e hó 15-én. Az orgonapalot a mulatság jövedelméből igen szép összeggel gyarapította a buzgó rendezőség, mely dicseretet érdemel önzetlen fáradozásáért.

— Földmives ifjak színelőadása. A tanítónövendékek vezetése alatt működő Lévai Ifjusági Egyesület szombat este színelőadást és utána táncmulatságot rendezett a Vigadóban. Tóth Edének Á falu rossza c. népszínműve került előadásra. A nézőtér teljesen megtelt főként birtokosokból és azok családjából álló helybeli és vidéki közönséggel, amely gyönyörűséggel figyelte a darabot. A földmives ifjak és leányok teljes otthonossággal mozogtak a színpadon és különösen a darab komikus epizódjait játszották meg jól a szereplők. Legélvezetesebb volt Ákos János (Gonosz Pista szerepében). Finom Rózsit Váci Erzsike adta, csinosan énekelte. Egyébként meg kell hagyni, hogy töről metszett jó népies figura volt minden szereplő, névszerint: Csontó István, Dohány István, Kósa Juliska, Galambos Gizike, Gaál Gyula, Mile Károly, Polgár Gizike, Kósa Jolánka, Balázs Jolánka, Lázár Lajos, Váci Vilmos, Varanai István, Szabó Juliska, Madarász István, Zilay István, Vizi Károly, Juhács Károly, Balázs Jolánka és Korcz János. Dicseretet érdemel már bátorságuk is, mellyel fölléptek a színpadra, annyit ember elé deklamálni és hangosan énekelni. Ezt mind derék egyesületüknek köszönhetik, melyhez hasonló szeretnének látni működni minden községben, hogy a kultúra erősebb gyökereket verne lefelé is a nép körében. De elismerést érdemel Farkas Gábor egyesületi főtitkár is, aki a darab betanítását és rendezését nagy ambícióval végezte.

— Baleset a szecskavágásnál. Barstaszáron Mlinár József gazdalegény szecskavágás közben bal kezét a könyöknél levágta, a másik keze pedig a gép hengerei közé került és két helyen eltört.

— Magyarország csökken a nép szaporodása. Az országos központi statisztikai hivatal most megjelent kimutatása szerint az 1912. évvel szemben a múlt esztendőben Magyarországon a születések száma 29,443-al csökkent, a halálozás pedig 8,601-el több volt. Így tehát a népesség természetes szaporodása 1913-ban 38,044-el volt kisebb, mint harmadéve. Itt megemlítjük, hogy oly kevesen, mint 1912-ben, még eddig nem születtek és hogy a születési arányszám 35.3-ról 33.6-ra szállt le, mindjobban megközelítve a nyugati államok alacsony arányszámát, amely miatt ott nagy a jajongás és méltán.

— Ipartársulati gyűlés. A lévavidéki vendéglősök, szállodások stb. ipartársulata f. hó 26-án tartja évi közgyűlést a Lévai Vigadóban. Táragsorozat: Elnöki jelentés a múlt évről, pénztári jelentés és a felmentvény megadása, esetleges indítványok. A tagok ezuton is meghívotnak a gyűlésre.

— Életunt siketnéma. Vaszarab Mária 29 éves siketnéma napszámosnó szerdán délután lugkőidokat ivott. Azonnal a kórházba szállították, ahol kezelés alá vették s így komoly baja nem történt. Mivel iskolázatlan siketnéma, írni nem tud, kihallgatása igen nehéz, így tettének okát a rendőrség nem tudta megállapítani. Valószínű azonban az, hogy keresethiány miatt akart öngyilkos lenni.

— A Lévai főiskolai hallgatók köre. Budapest és Andics-vendéglői külön termében f. hó 6-án alakították meg a fenti cím alatt azt a kört, mely kapcsolatot teremt a Léva és vidékéről fejtött különböző főiskolai hallgatók között s vizsga- és könyvszegélyben részesíti az érdemes szegény tagokat.

A megválasztott elnök beszédében annak a reményének adott kifejezést, hogy Léva város és vidékének intelligenciája bizonyára szeretettel fogadja e nemes célú társulást. A tisztikart a következőkből állították össze: Elnök lett Dr. Halbwirt Oszkár, alelnök Simek István, titkár Laufer Oszkár, pénztáros Kersák János, ellenőr Kartal Arthur, jegyző Klór Géza s a választmány.

— Közérdekű döntések. „Rendkívül olcsó árak”, „alkalmi vétel” ezekben a kifejezések hírlapokban és hirdetésekben való közzététele a tömeges és gyors vásárlásra ingerlés tényálladékát megállapítja s a kereskedelmi miniszter határozata szerint kihágást képez. A kereskedőknek tehát hirdeteleikben ezeket a kifejezéseket kerülni kell, ha csak nem akarnak bírságot fizetni. — A belügyminiszter döntése szerint azt az embert, aki a mozielőadások alatt szemérmetlen megjegyzéseket tesz, botrányos csend-zavarásért kell megbüntetni. — A közigazgatási bíróság kimondotta, hogy az illetékes sorozójáráson kívül való állítást kérő beadvány az új véderőtörvény alapján bélyegmentes. Ezt igen jó lesz megjegyezni azoknak a katonaköteleseknek, akik ilyen kérvényeket nyújtanak be, mert egyes hatóságok még a régi rendhez tartják magukat.

— Anyakönyvi bejegyzések. Születések: Németh György Horváth Erzsébet: Margit. Hingyi József Bába Julianna: István. Remen János Zachar Mária: Géza. Hindi János Harmadi Mária: Erzsébet. Szobi András Galambos Rózália: Béla Lajos. Göbl Amalia: halva született leány. Szőke Ferenc Kalapos Ilona: Jolán. Tóth Nándor Ghimessy Anna: Mária. Házasság: Hamar János Paluska Rózália, rkath. Halasi János Raschman Vilma, rkath. Sindler János Kulcsár Erzsébet, rkath. ref. Czigan Imre Czudor Eszter, rkath. ref. Maczvalda Ferenc Vimeták Erzsébet, rkath. Manyuch János Szkladan Anna, rkath. ág. h. e. Földi Lajos Kalocsay Anna, rkath. Máté László Herman Julianna, rkath. Halálások: Berki Mária, 12 éves, tüdővész. öz. Klempa Pálné Holba Antónia, 84 é., tüdőgyulladás. Gutrai Lajos, 43 é., majgyulladás. Beer Márta, 18 hónapos, kanyaró. Gutrai Sándor, 48 é., tüdővész. Czaudt István Ferenc, 4 hó, gőrcsök. Göbl Amalia, 28 é., méhrepedés. Dóka Jónásné Váci Eszter, 67 é., szivbillentyű elégtelenség. Amstetter Mária, 5 hó, hörghurut.

IRODALOM.

A garamszentbenedeki apátság története. Ezzel a címmel egy igen figyelemre méltó és vármegyénket különös módon érdeklő történelmi kézikönyv jelent meg a könyvpiacon. A szerzője dr. Haiczl Kálmán, garamszentbenedeki plebános, aki a mű megírásával derekas és elismerést érdemlő munkát végzett. Mert ez a könyv van hivatta arra, hogy pótolja azt a hiányt, ami etéren érezhető volt az ősi apátság történetére vonatkozólag. Haiczl Kálmán, az esztergomi főkapitány és a garamszentbenedeki hiteles hely levéltárban összegyűjtött adatai alapján régi, nagy időkről lebbenti föl a fátyolt e könyve által, melyek mindjárt a magyar királyság megállapítása után néhány évtized múlva veszik kezdetüket, mikor az erre járó I. Géza magyar király magalapítja a garamszentbenedeki bencés-apátságot és monostort. A garamszentbenedeki apátság és vármonostorának nyolc évszázadot megha-

laddó mozgalmak története Léva várával és az egész Bars megyével szoros vonatkozásban áll, így az olvasó egyúttal nemcsak az apátságoknak, hanem az egész megye harcviharokban bővelkedő multjának is tudatába jut, ha a könyvet átolvassa. Különösen a török hódoltság idejéből tartalmaz a könyv bővebb és rendkívül érdekes adatokat, részint citátumok, de főként levéltári kutatások alapján. A török hódoltság idején egy a garamszentbenedeki apátság vármónostora, mint Léva vára jelentős szerepet töltött be a Felvidéken és sok baja volt a török csapatokkal, melyek kardéltre hányták, rabszjára fűzték a lakosságot és elpusztították a barsi falvakat és városokat, amit a könyv részletesen tárgyal. A dicső nemzetiségű Koháryakra vonatkozólag szintén sokat tudhatunk meg e könyvből, melyben benne foglaltatik még a híres vártemplom leírása, annak nevezetességei és az ezekre vonatkozó adatok, köztük Krisztus Urunk szent vérenek ereklyéje, amit még Hunyadi Mátyás király ajándékozott az apátságnak és a templomnak egyik legnagyobb kincseit teszi. A templomot, annak egyes részleteit, az oltárokat és a régi időkbeli származó templomi kincseket fényképek után mutatja be. A könyv átolvasása után még abban is újból feltámad a vágy megnézni a garamszentbenedeki vártemplomot, aki azt már több ízben is látta, mert történetének ismerete után más szemmel fog nézni, látni s élvezni ott mindent. Így tehát különbözően jó szolgálatot fog tenni ez a sok vendégnek, mely a templomot évről-évre meglátogatja. (Hajdan a magyar királyok is gyakori vendégek voltak itt. Ferdinánd bolgár cár, József főherceg és családja, s más főrangú vendégek most is gyakran fölkeresik.) A könyv, mely mindenképpen érdemes arra, hogy széles körben olvassák, a szerzőnél kapható. Ára fűzve 5 K, diszes vászonkötésben 6 K, hollandi merített papíron fűzve 6 K, és diszes vászonba kötve 7 K.

A közönség köréből.

— Léval Izr. Nőegylet február 7-iki mulatságáról. Jegymegváltások: Egy jótékony adakozó 40 K., Keltz Gyula főispán 25 K., nagysárori Frankl Ede, József és Frigyes 30 K., Grotte Vilmos, Weisz Benő, Weisz Kálmán, Weisz Gyula, Pető Albert, Pető Bertalan, Perlaki Ignác, Knapp Dávid, Steinhart Géza, Dr. Ardó Sándor, Hochberg József, boglári Simon Jakab 10—10 K. Wilcek Salamon 8 K., Kuliffai Kálmán 5 K., Berger Henrik 5 K., Schwarc Sándor 5 K., Kemfner Lipót 4 K., Frommer Imre 3 K. Felülfizetések: Dr. Frommer Ignác 24 K., Fertikó József 20 K., Löwy Lipót, Dr. Gergely Fülöp, Dr. Weinberger Adolf, Schlesinger Leó, Dr. Prisner Gyula, Berger Adolf, Kálmán Andor, Werteimer Izidor, Rosenberg Károly 10—10 K. Dr. Balogh Sándor 9 K. Bódogh Lajos 8 K. Missák Zsigmondné, Boros Gyula, Simek Ármin, Orjódny Endre, N. N. Schwarc Ferenc, Vacz József, Bellan Sándor, N. N., N. N., 7—7 K. Razgha Ernő, Dr. Kremer Béla, Spitz Jenő, Engel Gyula 6—6 K. Engel József, Dr. Laufer Artur, Holzmann Bódog, Schwitzer Gyula, Deák Adolf, Dr. Szilárd Samu, Pick Ede 5—5 K. Berger Ármin, Berger Ernő, Weinberger Zsigmond, Pollák Emil, Schwarz Sándor, Rzehák Ede, Dr. Kmosko Béla, Adler Viktor, Deutsch Mihály, Sterk Zsigmond, Dr. Weisz Lipót, Engel Frigyes, Szauer Izidor, Vécsei Márton 4—4 K. Liebermann Leó, Munk Adolf, Fischer Natal, Weinberger Géza, Steinbach Kornél, Taubinger László 3—3 K. Rappoport Manó, Wilhelm Gusztáv, Frommer Imre, Bleyer Rezső, Adler Jakab, Sztranzky Mór, Pollák Vilmos, Stern Sándor, Rónai Emil, Kempfner Izidor, Adler Emil, Hollós Miksa, Szeiberth János, Fenyvesi József, Dr. Steiner Oszkár, Boros Mór, Neumann Dávid, Szántó Adolf, Takács Samu, Kempfner Simon, Medveczky Sándor, Halász Lipót, Simek István, Frommer Mór, Silbinger Zsigmond, Szántó Soma, Weisz Miksa, Weisz Ignác, Kertész Lajos, Steiner Sándor, Horn Lipót, Halmai Vilmos, Tauber Zsigmond, Schwarz Valter, Schulcz Ignác, Kun József, Haber Géza, N. N., Dr. Steiner Gyula, Sugár Mór, Singer Izidor, Katona Imre, Szilárd Henrik, Spitz Aurél, Rónai Lipót, N. N., Dr. Steiner Ármin, Neumann Adolf, Dr. Rohonyi Gyula 2—2 K. Özv. Kaufmann Kálmáné, Springer Mór, Grünfeld Sándor, Berger Gyula, Berger József, Kugler Manó, Frommer Ignác, Hochberger József, Grosz Zsuzs, idb. Weisz Ignác, Steiner József, Özv. Mautner Lászlóné, Klein Albert, Berceller Gyula, Knapp Ignác, Preisich Győző 1—1 K.

Jó házból való fiu
TANONCZNAK
felvétetik Hlóska Samu
kökfestőnél, L É V A.

NE FOGADJON EL MÁST MINT
TUNGSRAM FELÍRÁSÚ VALÓDI
HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL!
DRÓTLÁMPÁT.

Gyártja az Együttl Izzólámpa és Villamossági R. T. 4. Üjpest

HYGIAENIKUS FODRÁSZTEREM LÉVAN.

T. CZ. 222

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Lévan, a Petőfi-utca 4. szám alatt közvetlen a nagytözsde mellett, a mai kor igényeinek megfelelő, fényesen berendezett

borbély- és fodrász

üzletet nyitottam. Nem kimélve sem költséget sem fáradtságot üzletemet a higyaene követelményeinek megfelelően, fővárosi mintára rendeztem be és így remélem, hogy a legkényesebb igényeknek is meg fogok felelni. — Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszert, valamint piperecikket, melyeket a legolcsóbb áron bocsátok a t. közönség rendelkezésére. Hajmunkát a legmodernebb kivitelben készíték. Kérem a mélyen tisztelt közönség szives támogatását. Kiv. tisztelettel

Rónai Aurél, fodrász.

Abonens vendégimnek kívánságára bérletfiókot önköltségi áron szerelek fel.

Salvátor sör

a városi nagy fogadóban. Minden

vasárnap és csütörtökön

csapolása a világhírű Bajor sörnek.

Nőknek

a legszegényebb konyhában, mint a legfényesebb palotában egyaránt vigyázniok kell az egészségükre, mert a feleség, az anya

nélkülözhetetlen

a család egyensúlyának fentartására. A nők altesti tisztasága szoros összefüggésben van egészségükkel és feltétlenül fontos, hogy

mindennapi

toiletjük kiegészítő részét képezze a lysoform alkalmazása. A kényesebb testrészek mosásához és öblítéséhez — szóval az intim

toiletthez

hasznájanak a nők langyos vizet, melyhez kevés lysoformot öntsenek. Így tisztító és fertőtlenítő szert használnak egyszerre. A

lysoform

megóv számtalan fertőző vagy ragályos betegségtől, megszünteti az izzadságot és a néha fellépő kellemetlen illatot. Tegyen a lysoformmal kísérletet. Eredeti üveg **50 fillér** minden gyógyszerárban, vagy drogériában. Esetleg oly helyen, hol ily üzletek nincsenek, oda közvetlen is küldünk lysoformot a pénz **elöltes** beküldése esetén.

250 grammos üveg **1.00 K**

500 " " **2.90 "**

1000 " " **4.60 "**

Kérje tőlünk az

Egészség és Fertőtlenítés

című érdekes könyvet, melyet **ingyen** és bérmentve küldünk.

Dr. Keleti és Murányi
gyógyészeti gyára Ujpesten.

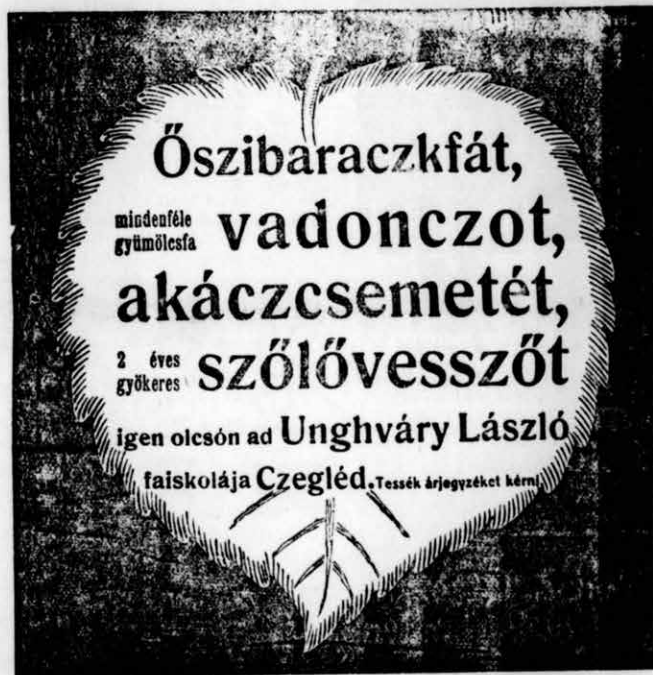
Mindennemü kézimunkák, alkalmi ruhák, menyasszonyi kelengyék s ruhák arany-ezüst himzést a legizlésebb kivitelben elvállal.

Nálam olcsón beszerezhetők, mivel a környékünkön dolgoztatok s első kézből kapható.

Kivánságra mintákkal is szolgálhatok.

— M. házi ipari kézimunkák. —

TRÉGER SÁNDORNÉ
MAGYAR-GURAB (Pozsony m. Posta: Réthe.)

25/1914. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági vérehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újbánya, kir. járásbíró-ság 1908. V. 190/21. számú végzése követ-késztében Dr. Holéczy József ügyvéd által képviselt Laczko György javára öt drb. és pedig 2430—2434. számig terjedő egyenként 400. — összesen 2000 korona értékű garamberence—lévai vasuti törzsrészvények szelvényekkel együtt alulírott bírósági vég-rehajtó hivatalos helyiségében f. é. február hó 25-én d. u. 3 óraker nyilvános árverés-en eladatnak.

A venni szándékozók ezen árveréshez oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy ezen részvények készpénz fizetés mellett a leg-többet ígérőnek szükség esetén becsáron

alul is el fognak adatni.

Kelt Ujbányán. 1914 évi február 10-én.
Tóth Arthur kir. bir. végrehajtó.

1237—1914. szám.

Hirdetmény.

Léva r. t. város közönsége tulajdonát képező Damjanics-utca 2-ik számú (kocsis lak.) háztelket, mely 120 □-ölnyi területű, eladás utján értékesíteni tervbe vevén, — fölhívom a venni szándékozókot, hogy kö-telmez vételi ajánlataikat a várososh nyolc napon belül szíveskedjenek benyújtani.

Léva, 1914. évi február hó 19-én.

Bódogh, polgármester.

Kohn Manó kályhámester

Mozaik és Műkölap gyártó Léva.

50 % tüzelő anyag megtakarítás.

Kellemes és egészséges fűtés na kályhát az általam felalát módszer szerint rakatja.

Coksz és szénfütésre igen alkalmas.

Elvállalom új kályhák és tüzhelyek elállítását a legdíszesebb kivitelig.

Továbbá a már használatban levő kályháknak az új módszerre való átalakítását.

Az építettő közönség becses figyelmét felhívom saját gyártmányu

Mozaik es műkö

járda lapjaimra egyszerű és díszes kivitelben, melyek állandóan nagyobb mennyiségben raktáron vannak, vagy tetszés szerinti kivitelben is rendelhetők.

Eladó házhelyek a Damjanich utcában.

Gazdálkodónak is megfelel. — Bővebb tudósítást ad

BOLDIS JULIANNA
LÉVÁN, Eötvös utca 19 sz.*Kalvin-téren város kellő közepén, üveg kirakattal ellátott tágas bolti helyiség, azonnal kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnát.***VARGA GYÜBÁ**mű- és butorasztalos mester
Bástya-u. 1 (városháza mel.)

— LÉVA. —

Készít a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig mindennemű butorokat. — Mintabutorok megtekinthetők.

Weisz Henrikcipőáruháza
Nagysalló.

Nagy választék uri és női divatos amerikai fazonu cipőkben.

Két egységár

9 és 11 korona.**MODERN BUTOROK**
Kárpitos és díszítő munkák. Teljes lakberendezések
Weisz Ármín Cégvezető: Kohn Nathan
butorkészítőnél szerezhetők be
Zsarnóczán.**Tanonc** fizetéssel Schulcz Ignác nyomdájában felvétetik.**HOLZMANN BÓDOG** divatáruháza Léván Kossuth-tér
Telefon 25. Telefon 25.**Nagy farsangi vásár**

január 1-én vette kezdetét, mely alkalommal az összes téli áruk, és egyéb férfi és női újdonságok, melyekből helyszüke miatt csak egyes cikkeket sorolhatok fel:

Női és leány felöltők

ruhakelmék, flanel és mosó barchetok, vászon és asztalneműek, szörme gallérok és karmantyuk, téli sapkák, nyakkendők stb.

mélyen leszállított áron

kerülnek eladásra.

Egész mennyasszonyi

kelengyék raktáromon készen igen jutányosan kaphatók.

Különlegesség

a legjobb férfi és női ernyő beszótt védjegy

ezernapi jótállás

kizárólag csak nálam kapható.

Maradékok félárban.

Ideális, Tartós, Elsőrendű
CIPŐK

Kovács Sándor
cipőáruházában a legnagyobb
választékban kaphatók. Mérték-
szerinti osztály.

8 napi próbára küldök mindenkinek

utánvételt 3 évi jótállással:

Amer. nickelóra	K 2 80
Szab. Roskopfóra	„ 3—
Amer. aranyóra	„ 3—
Vasuti Roskopfóra	„ 4—
Rosk. duplatéd.	„ 4 40
Lapos ómóra	„ 5—
Ezüst mánz. dupl.	„ 6—
fed.	„ 6—
14 kar. aranyóra	„ 18—
Valódi Omega óra	„ 20—
Rádium világító ébresztő	„ 4—
Rádium 2 harangu ébresztő	„ 5—
Rádium 4 har. ébr.	„ 9—
Rádium zene ébr.	„ 8—
Ingaóra 75 cm.	„ 8—
Ingaóra tor. ütővel	„ 10—
Ingaóra zene- és ütőszerekkel	„ 14—
Kerekóra ébreszt.	„ 9—

Közönséges ébresztő óra K 2 —. 3 évi írás-
beli jótállás. — Szétküldés utánvételt.

BÖHNEL MIKSA Bécs,
IV., Margarethenstrasse 27/848
Eredeti gyári árjegyzék ingyen.

BRÁDY-féle

GYOMOR-CSEPPEK

ezelőtt Máriacelli cseppek
több, mint 30 esztendő óta úgy
beváltak, hogy nélkülözhetetlenek
minden háztartásban. E cseppeknek
utólerhetően jól hatása van
emésztési zavaroknál, azután p-
ratlan gyomorrontás, gyomorfés.
székrekedés, fej- és gyomorgörcsök
émeiyés szédülés, ámatlanság kó-
lika és stb. sápkór stb. ellen.
Kapható minden gyógyszerertában.
Egy nagy üveg K 1.60, kis üveg
—90 fillér, 6 üveget K 5.40, 3
nagy üveget K 4.80, beküldése
után küld franco

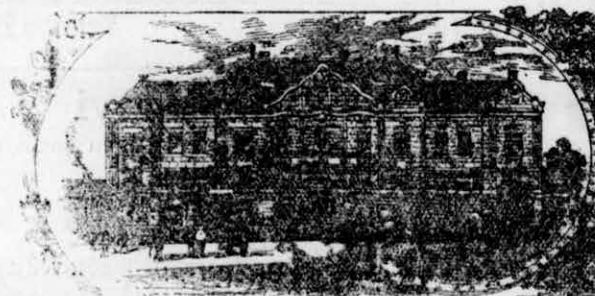
BRÁDY K. gyógyszerertára
a „Magy. Királyhoz” BÉCS.

1., Fleischmarkt 2., Depot 5.
Ügyeljünk a védjegyre, amely a
máriacelli Szűz Máriát ábrázolja,
a vörösszínű csomagolásra, s az
aláírásra, amely az oldalt levő kép
másolata és utasításuk vissza min-
den utánzatot.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

KNAPP DÁVIDNÁL, LÉVÁN.

Telefon
szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Bächer & Melichar

gépeinek vezérképviselője.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.
Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban